

Він був у тісних зв'язках з українською молоддю, її духовним наставником, проповідником християнської моралі, освіти, науки. Життя і духовний подвиг Митрополита виховали цілі покоління молоді, і сьогодні його велич і духовний скраб повинні передатись у спадщину новому поколінню української молоді.

27. ПИТАННЯ ПОКАРАННЯ ЗА УМИСНЕ ВБИВСТВО ПРИ ОБТЯЖУЮЧИХ ОБСТАВИНАХ

Свобода Є.Ю. - слухачка

(Українська академія внутрішніх справ)

Науковий керівник: доц. Клименко В.А.

Проблема кримінальної відповідальності та покарання за умисне вбивство при обтяжуючих обставинах (ст.93 КК) вельми обширна і має в своєму складі багато різноманітних аспектів, що торкаються, наприклад, поняття "життя", поняття і сутності обтяжуючих обставин, їх кількості, тощо, а також питання про сметрну кару за цей злочин.

У цій роботі ми зробили спробу відповісти на питання: чи потрібна вона (смертна кара) за злочин, передбачений статтею 93 КК, і, якщо так, то в якості єдиної міри покарання чи виняткової міри в альтернативі з позбавленням волі.

Слід відзначити, що обговорення проблеми про виключну міру покарання, - смертну кару, - викликало великий резонанс у суспільстві.

Учасники дискусії поділились, фактично, на дві групи - прихильників і супротивників сметрної кари.

Прихильники смертної кари в кримінальному законодавстві посилаються на те, що вона здатна попередити злочини, що, виходячи із здорового глузду, люди побоюються сметрні більше, ніж інших покарань. Отже, смертна кара утримує злочинців більше, ніж будь-яке інше покарання.

Супротивники смертної кари вважають, що суспільство повинно прагнути до вищої моралі, високих етичних та моральних норм, людяності, чого за допомогою помсти досягти неможливо.

Докази прихильників і супротивників смертної кари підтверджують думку про те, що навряд чи сьогодні можливо однозначно вирішити питання про обумовленість та доцільність, наявність або відсутність цього покарання в кримінальному законодавстві і стосовно вбивства при обтяжуючих обставинах.

Суспільна небезпека розглядуваного виду вбивства визначається цілим рядом притаманних тільки цьому злочину ознак, зміст яких свідчить про виключну небезпеку наслідків, що настали, а також осіб, які

здійснили цей злочин. В той же час вивчення кримінальних справ у Київському міському суді вказало на те, що тільки 4,5% осіб, які здійснили умисне вбивство при обтяжуючих обставинах, були засуджені до смертної кари.

Проведене нами соціологічне дослідження показало, що 20,1% респондентів висловились за те, щоб у санкції ст. 93 КК України була лише смертна кара, 10,9% - тільки позбавлення волі, а 69% вважають необхідним залишити у якості альтернативи смертної кари позбавлення волі.

На наш погляд, респонденти, котрі висловлювались за альтернативну санкцію, а їх більшість, найсправедливіше відбивають суть проблеми та її відображення у діючому законодавстві. Залишення тільки смертної кари або тільки позбавлення волі у диспозиції ст.93 КК є передчасним. По-перше, багато громадян нашої країни вважають за доцільне застосовувати смертну кару за вбивства, що характеризуються надто високою суспільною небезпекою. По-друге, на практиці умисне вбивство при обтяжуючих обставинах у багатьох випадках одночасно характеризувалось цілим рядом пом'якшуючих обставин. Наприклад, вбивство двох або більше осіб з ревнощів, здійснене жінкою, яка знаходиться в стані вагітності, або особа, яка скоїла злочин, характеризується факторами, при наявності яких призначення смертної кари, на наш погляд, недопустиме.

Нам здається, що запровадження довічного ув'язнення для злочинців, що вчинили передбачений ст.93 КК злочин, повністю відповідало б ступеню суспільної небезпеки умисного вбивства при обтяжуючих обставинах та наблизило б наше суспільство до повної відміни смертної кари.

28. МЕТА ПОКАРАННЯ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

Шульженко Є.Ф. - слухачка

(Українська академія внутрішніх справ)

Науковий керівник: доц. Клименко В.А.

На сьогоднішній день проблема мети покарання досліджена далеко не повністю. Деякі її риси ми спробуємо розкрити в цій роботі.

Покарання, як соціальний інститут, який виконує функцію захисту, має своїми завданнями виправлення засуджених і запобігання злочинів.

Для найефективнішого досягнення мети покарання має нести в собі певні позбавлення і страждання, тому що без останніх немає й самого покарання. І вже внаслідок того, що покарання спричиняє ці страждання, воно неминуче впливає на злочинця та оточуючих, здійснюючи